

Puntdevista 92. La transparència ha d'arribar als exàmens? (27/10/2020)

Ja fa uns quants dies que vaig escoltar la notícia que el ministeri d'educació, dins la normativa del nou currículum que està preparant per a l'educació bàsica, determinaria que els pares puguin veure els exàmens que han fet els seus fills i les corresponents qualificacions. Deixant ara de banda el fet que cada nou govern porta una nova llei d'educació i que aquesta va acompanyada d'un nou currículum, el qual se'ns imposa amb un nivell de concreció que resulta absurd quan, teòricament, tenim "competències plenes" al respecte, la qüestió de la notícia mereix certes reflexions, amb independència de quina fos l'administració que instaurés aquesta possibilitat de visionat dels exàmens.

D'entrada sembla una disposició innecessària, car si l'alumne és menor d'edat els pares segueixen essent els principals responsables de la seva custòdia i educació, de manera que res que afecti directament a aquesta educació els hi és aliè. L'escola participa en l'educació en nom de la societat institucionalitzada, però no substitueix la responsabilitat de les famílies, i l'educació que imparteix l'ha de fer amb la seva col·laboració i implicació. Per tant, la informació referent als aprenentatges dels fills ha d'estar a l'abast dels pares de manera clara i transparent. Igual passa si es tracta de la salut, per exemple, on les professionals corresponents han d'informar tant als fills implicats com als seus pares i tutors dels temes que els afecten. Altra cosa és si es tracta d'accions puntuals fetes pels nois/noies que poden realitzar a títol personal, però mai si són de caire institucional. Crec que no calen més aclariments comparatius.

Aquí es tracta de l'escolarització obligatòria, que implica tant als alumnes com a les seves famílies pel que fa al compliment d'horaris, assistència, realització de les corresponents activitats, etc. Conseqüentment, la comunicació, la informació entre la institució escolar i la familiar han de ser permanents en tot allò que afecti a l'educació i, conseqüentment, a l'aprenentatge dels escolars implicats. I aquesta informació ha d'arribar fins a les proves realitzades i la seva avaluació, amb les corresponents explicacions justificades, si es demanen..

Això vulnera l'àmbit de l'actuació professional dels docents i el seu dret a la llibertat de càtedra, per exemple? Entenc que de cap manera. La professionalitat resideix precisament en la solidesa pedagògica de les justificacions donades tant als escolars com als seus pares respecte de la metodologia i els instruments emprats en l'aprenentatge i la seva avaluació. D'igual manera com un metge o un arquitecte han de donar explicacions tècniques del perquè d'una teràpia o d'una determinada forma constructiva, a banda que hi puguin haver preferències personals al respecte. La professionalitat no ha de témer mai la transparència.

Es dirà que hi ha pares que no admeten informacions dels seus fills que no siguin positives, als qui sempre donen la raó i que sobre-protegeixen de tal manera que no acceptaran explicacions que impliquin judicis negatius sobre el comportament o resultats en les avaluacions. I és cert que existeixen aquests tristos casos, com existeixen en altres àmbits de la vida social: sanitat, transport, esport, comerç, relacions socials, ... Recordo la impressió que em va fer veure que els cirurgians

d'un hospital donaven als familiars la informació posterior a les seves intervencions darrere d'un vidre blindat. No cal que els digui l'explicació que em van donar per fer-ho així. Però les donaven. I ara no pretenc donar idees al respecte, és clar.

No cal pensar en situacions extremes d'incomprensió – que sempre en pot haver alguna – per evitar una informació que a tots els pares responsables els ha d'ajudar a implicar-se en l'educació escolar, al tenir millor coneixement sobre la realitat dels aprenentatges que s'imparteixen en els centre escolar corresponent i el que s'espera obtenir dels alumnes.

La transparència en les proves d'avaluació també és un desafiament pels docents, cal dir-ho, perquè es poden trobar amb pares i mares que tenen formació més que suficient per comprendre però alhora poder opinar sobre l'actuació pedagògica. Però això també passa en altres àmbits d'actuació professional; o no?

Jaume Sarramona

(www.sarramona.net)